

Interventionscenter ved partnervold

Beskrivende evaluering af et forsøgsprojekt

Publikationen er udgivet af
Socialstyrelsen
Edisonsvej 18, 1.
5000 Odense C
Tlf: 72 42 37 00
E-mail: socialstyrelsen@socialstyrelsen.dk
www.socialstyrelsen.dk

Forfatter: Gráinne Stevenson
Udgivet 2015

Download eller se sti til rapporten på www.socialstyrelsen.dk.
Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse af kilde.

Digital ISBN: 978-87-9327-726-7

Indholdsfortegnelse

1	Introduktion	4
1.1	Baggrund for undersøgelsen	4
1.2	Interventionscentret og dets formål	4
1.3	Undersøgelsen og dens formål	5
2	Opsummering	6
3	Interventionscentrets målgruppe	8
3.1	Karakteristika for målgruppen, som vedrører partnervold	8
3.1.1	Voldsudsatte og voldsudøvere	8
3.1.2	Partnervoldens varighed	10
3.2	Øvrige karakteristika for målgruppen	12
3.2.1	Parforhold	12
3.2.2	Sociale og beskæftigelsesmæssige forhold	13
4	Implementeringen af Interventionscenteret	16
4.1	Interventionscentrets rammer	16
4.1.1	Organisation og ledelse	16
4.1.2	Bemanding	17
4.1.3	Fysiske rammer	18
4.2	Indsatsens forløb	18
4.2.1	Voldsudøverens forløb og viderehenvielse	19
4.2.2	Den voldsudsattes forløb og viderehenvielse	21
4.3	Antallet af borgere i Interventionscentret	22
4.4	Samarbejde med andre interessenter	23
4.4.1	Samarbejde med politiet	23
4.4.2	Samarbejde med kommunerne	24
4.4.3	Samarbejde med øvrige interessenter	25
4.5	Forslag til udvidelse og forankring af Interventionscentrets aktiviteter	26
5	Interventionscentrets metoder	26
5.1	De anvendte metoder	26
6	Interventionscentrets resultater	27
7	Interventionscentrets økonomi	30
8	Litteraturliste	31
9	Bilag	32
	Bilag 1: Undersøgelsens metoder	32
	Bilag 2: Guide til interview med Interventionscentrets medarbejdere og politiet	33
	Bilag 3: Guide til interview med ledere af Interventionscentret	35

1 Introduktion

1.1 Baggrund for undersøgelsen

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold har i perioden 1. november 2012 til 31. oktober 2014 gennemført et forsøg med et mobilt interventionscenter målrettet voldsudsatte og voldsudøvende i politisager, hvor der indgår partnervold. Initiativet er vedtaget i satspuljeaftalen for 2012, og der er afsat 4 mio. kr. til forsøget.

Interventionscentret implementeres i Østjyllands Politikreds af et konsortium bestående af Landsorganisation af Kvindekrisecentre (LOKK) og Dialog Mod Vold (DMV) i samarbejde med Østjyllands Politi.

1.2 Interventionscentret og dets formål

Det skønnes, at ca. 29.000 kvinder og ca. 10.000 mænd med dansk statsborgerskab årligt udsættes for fysisk partnervold¹. Ca. 2000 kvinder² og ca. 10 voldsudsatte mænd³ har årligt ophold på et krisecenter, og dertil kommer, at en mindre andel af de voldsudsatte får specialiseret hjælp gennem kommunale og private tilbud. Der er ikke foretaget et skøn af antallet af udøvere af fysisk partnervold i Danmark, men det kan formodes, at antallet af voldsudøvere svarer til det samlede antal af voldsudsatte, dvs. ca. 39.000. Ca. 275 udøvere af partnervold⁴ modtager årligt specialiseret behandling for deres voldsudøvelse. En større andel af både de voldsudsatte og voldsudøverne får altså ikke specialiseret hjælp til deres voldsrelaterede problemer og er ofte ikke kendt af hjælpesystemerne.

Interventionscentret blev etableret som følge af behovet for en bedre opsporing af voldsudsatte og voldsudøvere samt specialiseret hjælp til begge målgrupper. Dette var med henblik på at undersøge, om Interventionscentret med sit fokus på såvel opsporing som specialiseret hjælp til voldsudsatte og voldsudøvere kunne bidrage til at opfylde dette behov.

---

¹ Helweg-Larsen 2012.

² Barlach og Stenager 2014.

³ Barlach og Stenager 2013.

⁴ Stevenson, Stenager og Barlach 2011. Tallet er beregnet på baggrund af, at 552 personer har modtaget behandling for voldsudøvelse i de fire statsligt finansierede behandlingstilbud for voldsudøvere i perioden 2009-2010.

Formålet med Interventionscentret er at reducere følgerne af partnervold for voldsudsatte og på lidt længere sigt at hjælpe både voldsudsatte og voldsudøvende i Østjyllands Politikreds til at skabe et liv uden partnervold. Interventionscentret skal etablere kontakt til kvinder og mænd, som er udsat for, og som udøver partnervold, yde relevant social, juridisk og psykologisk støtte og rådgivning samt bygge bro til videre relevant hjælp.

Østjyllands Politis rolle er at identificere sager om husspektakler og partnervold i politikredsens døgnrapporter og kontakte de involverede parter telefonisk for at motivere dem til at tage imod hjælp. Hvis disse personer giver samtykke, videregiver politiet oplysninger om dem til Interventionscentret, som derefter tilbyder personerne et rådgivningsforløb.

Målgruppen for projektet er personer, der er i målgruppen for Lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning (lov nr. 112 af 3. februar 2012) samt deres partnere. Loven giver mulighed for at bortvise den voldsudøvende fra eget hjem i forbindelse med politiets behandling af voldssagen. Den foregående Lov om bortvisning og beføjelse til at meddele tilhold mv. fra 2004 blev dog kun anvendt i begrænset omfang. I dialog med Rigspolitiet og Østjyllands Politikreds er det derfor blevet besluttet, at projektets målgruppe operationaliseres som de voldsudsatte og voldsudøvende personer i politisager, hvor der indgår partnervold, og hvor politiet vurderer, at de hører til målgruppen for lov om tilhold..

Interventionscentret er inspireret af østrigsk lovgivning, som giver voldsudsatte mulighed for rådgivning i et *Interventionszentrum*, når deres partner er bortvist fra hjemmet efter partnervold.⁵

1.3 Undersøgelsen og dens formål

Formålet med undersøgelsen er at dokumentere Interventionscentrets indsats. Undersøgelsen bidrager til at afdække modellens anvendelighed over for målgruppen og skal dermed indgå i en vurdering af, hvordan den fremtidige indsats over for målgruppen kan organiseres.

Undersøgelsen omhandler flg. temaer⁶:

1. Interventionscentrets målgruppe
2. Implementeringen af Interventionscentret

---

⁵ Forslag til lov om bortvisning og beføjelse til at meddele tilhold m.v., fremsat 31. marts 2004.

⁶ Som beskrevet i Socialstyrelsens Vidensdeklaration (Socialstyrelsen, 2012).

3. Interventionscentrets metoder
4. Interventionscentrets resultater
5. Interventionscentrets økonomi

Der er indsamlet data til undersøgelsen i perioden 1.1. 2013 til 1.9. 2014.

2 Opsummering

Interventionscentret har siden sin start haft 319 brugere i rådgivningsforløb, heraf 107 voldsudøvere og 212 voldsudsatte. De gennemsnitlige omkostninger for hvert af de 319 forløb, der er påbegyndt i Interventionscentret, er kr. 8.073.

Brugerne er blevet tilbudt op til fem rådgivende og støttende samtaler. Nogle brugere har haft tilstrækkeligt udbytte af samtalerne til selv at bryde med og komme videre efter partnervolden, mens andre er blevet viderehenvist til yderligere hjælp. Nogle har valgt ikke at tage imod hjælp på trods af centrets anbefalinger. Ved viderehenvielse til yderligere hjælp har nogle brugere oplevet ventetid på at starte i det nye tilbud, hvilket har medført et vist frafald.

Interventionscentrets medarbejdere bruger socialfaglige og psykologiske metoder. Interventionscentret har ikke systematisk fokus på valg af metoder, metodesupervision og metodestringens.

Centret og Østjyllands Politikreds vurderer, at deres samarbejde om opsporing og visitation af målgruppen er godt og motiverende for politiets indsats over for målgruppen.

De voldsudsatte i Interventionscentret er blevet spurgt, hvordan de vurderer egen følelse af frihed, tryghed og handlemuligheder ift. at håndtere vold og/eller trusler om vold før og efter rådgivningsforløbet⁷. De voldsudsatte vurderer, at de har opnået en signifikant forbedring ift. frihed, tryghed og handlemuligheder fra rådgivningens begyndelse til rådgivningens afslutning. De voldsudsatte oplever ligeledes en positiv udvikling fra rådgivningens afslutning til 4-6 måneder efter rådgivningens afslutning, men tendensen er ikke signifikant.⁸

Undersøgelsen tyder på, at voldsudsatte i Interventionscentret får hjælp til deres voldsproblemer tidligere i et voldsforløb end kvinder på krisecentre gør.

---

⁷ Der er anvendt et skaleret måleinstrument, som er udviklet af DMV og LOKK.

⁸ Der er ikke foretaget virkningsmålinger på voldsudøvere.

Undersøgelsens resultater tyder ligeledes på, at voldsudøvere i Interventionscentret får hjælp til deres voldsproblemer tidligere i et voldsforløb end voldsudøvere i Dialog Mod Volds (DMVs) tilbud til voldsudøvere. Det er altså sandsynligt, at Interventionscentret kan bidrage til at stoppe vold i parforhold tidligere i et voldsforløb, end kvindekrisecentre og DMV gør.

De voldsudsatte brugere af Interventionscentret tilhører kvindekrisecentrenes målgruppe⁹, mens voldsudøverne falder inden for DMVs målgruppe¹⁰.

Sammenlignes deltagerne i Interventionscentrets tilbud med deltagerne i krisecentrenes og DMVs tilbud, viser der sig en række forskelle.

De voldsudsatte kvinder i Interventionscentret:

1. har sandsynligvis været udsat for vold i seneste forhold i kortere tid end kvinder på krisecenter, inden de har fået hjælp
2. har sjældnere været udsat for vold i tidligere forhold end kvinder på krisecenter
3. er oftere i et parforhold end kvinder på krisecenter
4. er oftere i beskæftigelse end kvinder på krisecenter

Interventionscentret vurderer, at voldsudsatte i Interventionscentret er mere ressourcestærke end kvinder på krisecenter. Punkterne ovenfor bidrager til en bekræftelse af denne observation.

Tal fra Interventionscentret og DMV tyder på, at voldsudøvere i Interventionscentret har udøvet vold i kortere tid end voldsudøvere i DMVs tilbud til voldsudøvere. Interventionscentret vurderer, at voldsudøvere i Interventionscentret er mere psykologisk og socialt belastede end de voldsudøvere, der frivilligt søger hjælp hos DMV.

Både voldsudsatte og voldsudøvere i Interventionscentret er i lavere grad i beskæftigelse end befolkningen generelt.

---

⁹ Kvindekrisecentrenes målgruppe er defineret i Serviceloven § 109 som *"kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold"*. De voldsudsatte kvinder i Interventionscentret udgør en delmålgruppe af kvindekrisecentrenes målgruppe. Nogle voldsudsatte kvinder har så store beskyttelsesbehov, at de bør tilbydes et krisecenterophold frem for rådgivning i Interventionscentret.

¹⁰ DMVs målgruppe er mænd og kvinder, der udøver partnervold. I DMVs målgruppe indgår også de voldsudøvendendes partnere og børn. (Stevenson, Stenager og Barlach 2011, s. 63) De voldsudøvendendes børn indgår ikke i Interventionscentrets målgruppe.

3 Interventionscentrets målgruppe

Interventionscentrets målgruppe blev fra projektstart defineret som voldsudsatte og voldsudøvere i Østjyllands Politikreds, som der er oprettet en politisag om.

Interventionscentret har imidlertid oplevet en større interesse for rådgivning fra målgruppen, end det har haft kapacitet til at imødekomme. Derfor har centret fra 1. februar 2014 indsnævret målgruppen til at dække voldsudsatte og -udøvere, hvis politisager omhandler husspektakler og partnervold, hvorimod personer med sager vedr. trusler og stalking ikke længere indgår i målgruppen.

Personer med et misbrug eller psykiatriske problemer har gennem hele projektperioden været udenfor målgruppen og viderehenvises til relevant hjælp.

3.1 Karakteristika for målgruppen, som vedrører partnervold

3.1.1 Voldsudsatte og voldsudøvere

Tabel 1 viser en opgørelse over, hvem der er blevet visiteret til hhv.

Interventionscentrets tilbud til voldsudøvere og dets tilbud til voldsudsatte, fordelt på køn. Tallene bygger på borgernes egen vurdering og viser, at de borgere i Interventionscentret, som har udøvet vold, overvejende er mænd, mens de, som er udsat for vold, primært er kvinder. Det lave antal voldsudsatte mænd er ikke nødvendigvis repræsentativt for hvor mange voldsudsatte mænd, som politiet har været i kontakt med, idet mindre end halvdelen af de implicerede i husspektakler påbegynder forløb i Interventionscentret¹¹. Tallet kan skyldes, at voldsudsættelse er endnu mere tabubelagt for mænd end for kvinder og at det ofte er vanskeligere for mænd end for kvinder at søge hjælp¹².

---

¹¹ Se figur 1, s. 23.

¹² Til sammenligning anslås det, at ca. 30.000 kvinder og ca. 10.000 mænd udsættes for vold på landsplan (Statens Institut for Folkesundhed 2012). Se fx en analyse i Reinicke 2012, s. 13-16 af, hvorfor mænd i mindre grad end kvinder søger hjælp for sociale problemer.

Tabel 1: Udøvere og udsatte fra Interventionscentret fordelt på køn

Køn	Interventionscentret	
	Personer der er i tilbud for <u>voldsudøvere</u>	Personer der er i tilbud for <u>voldsudsatte</u>
Mænd	87 % (93)	3 % (6)
Kvinder	13 % (14)	97 % (206)
Total	100 % (107)	100 % (212)

Anm. Der er signifikant forskel på kønsfordelingen blandt personer i tilbud for hhv. voldsudsatte og voldsudøvere på Interventionscentret, ($P < 0,001$).

Det fremgår af **tabel 2**, at der i både gruppen af voldsudøvere og gruppen af voldsudsatte er et mindretal af brugere, som vurderer, at de både er udøver og udsættes for vold. Da disse personer hhv. kan have været udsat for og udøvet vold i forskellige relationer, kan det ikke af tallene udledes, at der har været tale om relationer med gensidig vold.

Tabel 2: Udøvere og udsatte fra Interventionscentret fordelt på, om de opfatter sig som voldsudøver, voldsudsat eller både voldsudøver og voldsudsat.

Visiterede til tilbuddet definerer sig som:	Interventionscentret	
	Personer, der er i tilbud for <u>voldsudøvere</u>	Personer, der er i tilbud for <u>voldsudsatte</u>
Kun voldsudøver	68 % (56)	0 % (0)
Kun voldsudsat	0 % (0)	95 % (165)
Både voldsudøver og voldsudsat	32 % (26)	5 % (9)
Total	100 % (82)	100 % (174)

Anm. Der er signifikant forskel på om man definerer sig som voldsudøver eller voldsudsat blandt personer i tilbud for hhv. voldsudsatte og voldsudøvere på Interventionscentret ($P < 0,001$).

3.1.2 Partnervoldens varighed

Tablet 3 illustrerer partnervoldens varighed i det parforhold, som har bragt parterne i kontakt med Interventionscentret. Der er sammenlignet med data fra kvindekrisecentrene. De kvindelige voldsudsatte i Interventionscentret, som udgør 97 % af borgerne i tilbuddet til voldsudsatte, tilhører kvindekrisecentrenes målgruppe og er derfor sammenlignelige med kvinder på krisecenter.

Tabellen viser, at kvinder på krisecenter generelt har været udsat for vold i længere tid, når de kommer på krisecenter, end voldsudsatte der påbegynder forløb i Interventionscentret. Eksempelvis har 35 % af kvinder på krisecenter været udsat for vold i seks år eller mere mod 19 % af de voldsudsatte i Interventionscentret.

Det kan tolkes som, at voldsudsatte i Interventionscentret får hjælp tidligere i deres forhold med vold, end kvinder på krisecentre gør. Der skal dog tages forbehold for, at nogle af de voldsudsatte også har været udsat for vold i tidligere forhold, hvis længde der ikke kendes til.

77 % af voldsudøverne i Interventionscentret har udøvet vold i mindre end seks år, mens 17 % har udøvet vold i seks år eller mere. Disse tal kan ikke direkte sammenlignes med DMVs tal for hvor længe voldsudøverne i DMVs tilbud har udøvet partnervold, fordi tallene er opgjort forskelligt. Desuden opgør Interventionscentrets tal vold i seneste voldsforhold, mens DMVs tal opgør partnervold i alle forhold.¹³ En forsigtig sammenligning af tallene tyder dog på, at udøvere af partnervold i Interventionscentret gennemsnitligt får hjælp tidligere end de voldsudøvere, som har søgt hjælp hos DMV. (DMVs tal fremgår ikke af tabel.)

Tallene for både voldsudsatte og voldsudøvere tyder altså på, at Interventionscentret yder hjælp til, at volden i parforholdet kan stoppes på et tidligere tidspunkt end ved hjælp fra kvindekrisecentre og DMVs øvrige tilbud.

---

¹³ DMV har over en periode på ti år opgjort hvor længe voldsudøverne i tilbuddet har udøvet partnervold. De 599 adspurgte har i gennemsnit udøvet vold i syv år. Kilde: DMV.

Tabel 3: Udøvere og udsatte fra Interventionscentret og voldsudsatte kvinder fra kvindekrisecentre fordelt på partnervoldens varighed i seneste forhold

Varigheden af partnervold i seneste voldsforhold	Interventionscentret		Kvindekrisecentre*
	<i>Personer der er i tilbud for voldsudøvere</i>	<i>Personer der er i tilbud for voldsudsatte</i>	<i>Voldsudsatte kvinder</i>
Op til 1 år	38 % (31)	25 % (42)	20 % (165)
2-5 år**	39 % (32)	52 % (85)	45 % (369)***
6 år eller mere	17 % (14)	19 % (32)	35 % (299) ****
Ved ikke	6 % (5)	4 % (6)	-
Total	100 % (82)	100 % (165)	100 % (833)

Anm. * Årsstatistik 2013 Kvinder og børn på krisecentre, Socialstyrelsen.

Interventionscentret har ved en fejl udeladt intervallet 1-2 år. Det vurderes, at respondenter har valgt en anden kategori som alternativ. ***Intervallet er 1-4 år og kan derfor ikke direkte sammenlignes med personer fra Interventionscentret. ** Intervallet er 5 år eller mere og kan derfor ikke direkte sammenlignes med personer fra Interventionscentret. Med forbehold for at intervallerne ikke er helt ens, er der signifikant forskel på partnervoldens varighed for voldsudsatte fra Interventionscentret og voldsudsatte kvinder fra krisecentret, P=0,0003.

Tabel 4 illustrerer, om voldsudøverne har udøvet partnervold i tidligere forhold.

Tallene viser, at en væsentlig procentdel (30 %) har udøvet vold i tidligere forhold.

Dette viser, at et parforholds ophør ikke nødvendigvis medfører, at en udøver af partnervold ophører med at udøve partnervold, men at der kan være behov for en særlig indsats for, at udøveren holder op med at udøve partnervold.

Tabel 4: Voldsudøvere fra Interventionscentret, der har udøvet vold i tidligere forhold

Voldsudøvelse	Interventionscentret
	<i>Personer der er i tilbud for voldsudøvere</i>
Har udøvet vold i tidligere forhold	30 % (25)
Har ikke udøvet vold i tidligere forhold	70 % (57)
Total	100 % (82)

Tabel 5 viser, om voldsudsatte har været udsat for vold i tidligere forhold. Igen er der sammenlignet med data fra kvindekrisecentrene. Tabellen viser, at 24 % af de voldsudsatte i Interventionscentret har været udsat for vold i tidligere forhold. Dette illustrerer, at et parforholds ophør ikke altid medfører, at en voldsudsat ophører med at blive udsat for partnervold, men at der kan være behov for en særlig indsats for, at den voldsudsatte ikke igen kommer til at indgå i et parforhold med vold. Signifikant flere kvinder på krisecenter har været udsat for vold i tidligere forhold end voldsudsatte i Interventionscentret. Dette styrker vurderingen af, at Interventionscentret kan bidrage til, at en voldsudsat får hjælp til at bryde med et liv med vold tidligere i sin voldshistorie end kvindekrisecentrene gør.

Tabel 5: Voldsudsatte fra Interventionscentret og voldsudsatte kvinder fra krisecenter fordelt på om de har været udsat for vold i tidligere forhold før seneste voldsforhold

Udsat for vold i tidligere forhold	Interventionscentret	Kvindekrisecenter*
	<i>Personer der er i tilbud for voldsudsatte</i>	<i>Voldsudsatte kvinder</i>
Har været udsat for vold i tidligere forhold	24 % (29)	31 % (191)
Har <i>ikke</i> været udsat for vold i tidligere forhold	76 % (93)	69 % (418)
Total	100 % (122)	100 % (609)

Anm. * Årsstatistikken for kvinder og børn på krisecenter, 2007, Servicestyrelsen. Tallene er et særskilt udtræk og fremgår ikke af Årsstatistikken 2007. Der er signifikant forskel på, om man har været udsat for vold i et tidligere forhold blandt personer i tilbud for voldsudsatte og kvinder på krisecenter, ($P < 0,001$).

3.2 Øvrige karakteristika for målgruppen

3.2.1 Parforhold

Tabel 6 illustrerer Interventionscentrets to målgruppers parforholdsstatus. Data fra krisecentrene indgår i tabellen til sammenligning af de to forskellige grupper af voldsudsatte, som modtager tilbud fra hhv. Interventionscentret og fra et krisecenter.

Tabellen viser, at voldsudsatte i Interventionscentret signifikant oftere er i parforhold end kvinder på krisecenter.

Tabel 6: Udøvere og udsatte fra Interventionscentret og voldsudsatte kvinder fra kvindekrisecentre fordelt på parforholdsstatus

Parforholdsstatus	Interventionscentret		Kvindekrisecenter*
	Personer der er i tilbud for <u>voldsudøvere</u>	Personer der er i tilbud for <u>voldsudsatte</u>	Voldsudsatte kvinder
Har en ægtefælle, samlever eller kæreste	62 % (51)	52 % (91)	36 % (304)
Har ikke en ægtefælle, samlever eller kæreste	38 % (31)	48 % (83)	64 % (540)
Total	100 % (82)	100 % (174)	100 % (844)

Anm.* Årsstatistik 2013 Kvinder og børn på krisecenter, Socialstyrelsen. Der er signifikant forskel på parforholdsstatus blandt personer i tilbud for voldsudsatte på Interventionscentret og kvinder på krisecenter. (P <0,0001). Der er *ikke* signifikant forskel på parforholdsstatus blandt personer i tilbud for hhv. voldsudsatte og voldsudøvere på Interventionscentret, (P=0,13).

3.2.2 Sociale og beskæftigelsesmæssige forhold

Det fremgår af **tabel 7**, at signifikant flere voldsudøvere end voldsudsatte i Interventionscentret er i beskæftigelse. En forklaring på dette kan være, at det at være udsat for partnervold har en negativ indflydelse på voldsudsattes mulighed for at fastholde et job¹⁴. Tabellen viser også, at andelen af voldsudsatte i beskæftigelse er markant højere i Interventionscentret end på krisecentre. Medarbejderne i Interventionscentret vurderer, at de voldsudsatte, som gennemgår et forløb hos Interventionscentret, generelt udgør en mere ressourcestærk gruppe end de voldsudsatte kvinder, som kommer på krisecenter, fordi de fx i højere grad har et netværk og er i beskæftigelse eller under uddannelse. Tallene på beskæftigelse bekræfter denne observation.

Endelig viser tabellen, at beskæftigelsesgraden for både voldsudsatte i Interventionscentret og på krisecentre og voldsudøvere er signifikant lavere end i befolkningen som helhed. Tabellen viser en signifikant forskel i beskæftigelsesgrad mellem voldsudsatte i Interventionscentret, som primært er kvinder, og kvinder på krisecenter sammenlignet med kvinder i befolkningen som helhed. Der er også en signifikant forskel i beskæftigelsesgrad mellem voldsudøvere i Interventionscentret,

¹⁴ Se fx Servicestyrelsen, 2009

som primært er mænd, og mænd i befolkningen. De voldsudsatte i Interventionscentret og på krisecenter samt voldsudøverne i Interventionscentret har altså en signifikant lavere beskæftigelsesgrad end hhv. kvinder og mænd i befolkningen¹⁵.

---

¹⁵ Med forbehold for, at enkelte voldsudøvere er kvinder og enkelte voldsudsatte er mænd.

Tabel 7: Udøvere og udsatte fra Interventionscentret og voldsudsatte kvinder fra kvindekrisecentre fordelt på beskæftigelsesstatus

Beskæftigelsesstatus	Interventionscentret		Kvindekrisecenter*, **	Befolkningen**	
	<i>Personer der er tilbud for voldsudøvere</i>	<i>Personer der er i tilbud for voldsudsatte</i>	<i>Voldsudsatte kvinder</i>	<i>Kvinder</i>	<i>Mænd</i>
Er i beskæftigelse	59 % (48)	37 % (64)	23 % (180)	62 % (1.217.000)	67 % (1.335.000)
Er <i>ikke</i> i beskæftigelse	41 % (34)	63 % (110)	77 % (611)	38 % (756.000)	33 % (451.000)
Total	100 % (82)	100 % (174)	100 % (791)	100 % (1.971.000)	100 % (1.973.000)

Anm.* Årsstatistik 2013 Kvinder og børn på krisecenter, Socialstyrelsen. **

Tallene for befolkningen er fra Danmarks Statistik, Arbejdskraftundersøgelsen (AKU, 2013). Kategorierne "Ledige" og "Uden for arbejdsstyrken" er lagt sammen i denne tabel til kategorien 'ikke i beskæftigelse' for at kunne sammenlignes med Interventionscentrets tal. Beskæftigelsestallene er for aldersgruppen 18 år og over for både Interventionscentret, krisecentrene og befolkningen.

Der er signifikant forskel på beskæftigelsesstatus blandt personer i tilbud for voldsudsatte på Interventionscentret og kvinder på krisecenter. (P <0,001). Der er signifikant forskel på beskæftigelsesstatus blandt personer i tilbud for hhv. voldsudsatte og voldsudøvere på Interventionscentret, (P<0,01). Der er signifikant forskel på beskæftigelsesstatus blandt personer i tilbud for voldsudsatte og kvinder i befolkningen (P<0,00001). Der er signifikant forskel på beskæftigelsesstatus blandt personer i tilbud for voldsudøvere og mænd i befolkningen (P<0,00001). Der er signifikant forskel på beskæftigelsesgraden for kvinder og mænd i befolkningen (P<0,00001).

Tabel 8 viser, at et mindretal af hhv. voldsudøvere og voldsudsatte i Interventionscentret iflg. brugerne selv vurderer, at de har et aktivt alkohol- eller hashmisbrug. Interventionscentret visiterer ikke personer med et aktivt misbrug til tilbuddet, men i nogle tilfælde viser det sig i rådgivningsforløbet, at en person har et misbrug. Psykologen i tilbuddet til voldsudøvere vurderer, at misbrug er en central problematik i rådgivningen af voldsudøverne, og at voldsudøverne i Interventionscentret generelt er væsentligt mere psykologisk og socialt belastede end de voldsudøvere, der frivilligt henvender sig til DMV for at få hjælp. Psykologen estimerer også, at op mod halvdelen af voldsudøverne har et dagligt alkohol- eller hashforbrug. Dette tyder på, at tallene for misbrug blandt voldsudøvere er underrapporterede.

Tabel 8: Udøvere og udsatte fra Interventionscentret fordelt på misbrug

Misbrug	Interventionscentret	
	<i>Personer der er i tilbud for voldsudøvere</i>	<i>Personer der er i tilbud for voldsudsatte</i>
Alkoholmisbrug	15 % (12)	5 % (8)
Hashmisbrug	13 % (11)	3 % (5)
Ikke misbrug	72 % (59)	93 % (161)
Total	100 % (82)	100 % (174)

Anm. Der er signifikant forskel på misbrug eller ej blandt personer i tilbud for hhv. voldsudsatte og voldsudøvere på Interventionscentret, ($P < 0,0001$).

4 Implementeringen af Interventionscenteret

4.1 Interventionscentrets rammer

4.1.1 Organisation og ledelse

Interventionscentret drives af et konsortium bestående af DMV og LOKK, som modtager satspuljemidler til at varetage opgaven. Lederne af Interventionscentret lægger vægt på, at projektet bygger bro mellem indsatsen til voldsudsatte og indsatsen til voldsudøvere, og at de gensidigt lærer af hinandens tilgange til målgrupperne.

Østjyllands Politikreds indgår som en central partner i centrets indsats men finansierer selv sine aktiviteter.

Ledelsen af Interventionscentret består af direktøren for DMV og sekretariatslederen for LOKK. Ledelsen af projektet foregår primært gennem styregruppen¹⁶, som mødes månedligt. Lederne af Interventionscentret har begge fysisk arbejdsplads i København og fungerer ikke som daglig ledelse i Interventionscentret.

Medarbejderne og lederne anfører, at dette ikke er en optimal løsning, og at en daglig ledelse af centret fremover ville kunne styrke både centrets metodefaglighed og koordinering af opgaver.

4.1.2 **Bemanding**

Interventionscentret er bemandet af:

- 1 En fuldtidsansat psykolog, som er rådgiver i tilbuddet til voldsudøvere og som er ansat af DMV.
- 2 To socialfaglige rådgivere, som rådgiver de voldsudsatte i Interventionscentret. De socialfaglige rådgivere er ansat af hhv. Aarhus og Randers Krisecenter på vegne af LOKK og de deler deres arbejdstid mellem Interventionscentret og krisecentrene.

Interventionscentret råder altså over to fulde årsværk, ét til rådgivning af voldsudøvere, og ét til rådgivning af voldsudsatte. Derudover arbejder en overassistent, som er ansat ved Østjyllands Politi, på fuld tid med visitation af voldsudsatte og voldsudøvere til Interventionscentret. DMV, LOKK og politiet har udvalgt egne medarbejdere efter medarbejdernes tilkendegivne interesse og faglige kvalifikationer.

De tre medarbejdere mødes ugentligt til gruppemøde, hvor de drøfter deres sager. Visitatoren fra politiet deltager hver anden uge. Derudover modtager medarbejderne og visitatoren månedlig supervision, som primært støtter dem i håndteringen af deres sager. Medarbejderne fremhæver, at møderne og den fælles supervision bidrager til en fælles faglighed og forståelse af hinandens arbejdsområder.

Medarbejderne oplyser, at de to rådgivere, som rådgiver de voldsudsatte, har ca. dobbelt så mange borgere i rådgivningsforløb ad gangen som psykologen, der rådgiver voldsudøverne. Dette skyldes, at ca. dobbelt så mange voldsudsatte som voldsudøvere deltager i tilbuddet. Interventionscentret giver udtryk for, at

---

¹⁶ Styregruppen består af ledere og medarbejdere ved Interventionscentret og politiet samt lederne af Aarhus og Randers Krisecentre.

bemandingen i kraft af sin beskedne størrelse er sårbar i forbindelse med sygdom, kurser og ferie. Centret oplever, at dette kan betyde længere ventetider for de henviste, som derfor i nogle tilfælde falder fra før første samtale, fordi voldsproblemet efter få dage kommer til at synes mindre presserende at få løst.

4.1.3 Fysiske rammer

Interventionscentret har lokaler både hos DMV i Aarhus og på Randers Krisecenter, hvor der kan afholdes samtaler med voldsudsatte og voldsudøvere. For at sikre psykologens sikkerhed afholdes samtaler med voldsudøvere altid i centrets lokaler. Samtaler med voldsudsatte kan dog foregå et andet sted, som den voldsudsatte har valgt, fx i hjemmet. Alle tre medarbejdere har en overfaldsalarm. Medarbejderne vurderer, at en del voldsudsatte har behov for at kunne modtage rådgivning et let tilgængeligt sted uden for hjemmet for at kunne føle sig i sikkerhed for deres partner eller ekspartner.

4.2 Indsatsens forløb

Tablet 9 beskriver mål og aktiviteter for de tre centrale faser i indsatsen: Vejen ind i Interventionscentret, rådgivningsfasen og vejen videre efter Interventionscentrets indsats.

Tabel 9: Mål og aktiviteter for indsatsen fordelt på vejen ind, rådgivning og vejen videre

	Vejen ind	Rådgivning	Vejen videre
Mål	At brugeren er motiveret for at tage det første skridt i retning af hjælp via Interventionscentret.	At brugerens indsigt i situationen, problematikken og muligheder for yderligere hjælp er styrket. At brugeren er parat til at få yderligere hjælp til at skabe forandring.	At der er bygget bro til videre hjælp for brugeren. Alternativt, at brugeren har viden om, hvor der kan hentes hjælp ved senere behov
Aktiviteter	<p>Politiet gennemgår døgnrapporter for at identificere sager, hvori der indgår partnervold.</p> <p>Politiet tager telefonisk kontakt til henholdsvis voldsudsatte og voldsudøver med tilbud om hjælp via centret.</p> <p>Politiet videre giver efter samtykke oplysninger til centret.</p> <p>Centrets rådgivere tager telefonisk kontakt til de henviste med tilbud om samtaler.</p>	<p>Rådgiver hjælper med at afdække situation, problematik og behov for hjælp.</p> <p>Der rådgives ift. den enkeltes situation og udfordringer.</p> <p>Der arbejdes motiverende ift. brugerens parathed til videre hjælp.</p>	<p>Relevante muligheder undersøges, og rådgiver hjælper efter behov med at få etableret kontakt til videre hjælp.</p>

4.2.1 Voldsudøverens forløb og viderehenvisning

Borgere, som visiteres til tilbuddet for voldsudøvere, kan sædvanligvis starte et forløb efter ca. en uge. Voldsudøveren tilbydes fem samtaler, der har til formål, at han/hun bliver bevidst om sine muligheder og rettigheder. I samtaleforløbet konsulterer eller informerer psykologen i nogle tilfælde andre støtteforanstaltninger, som borgeren oftest allerede har kontakt til, i forbindelse med den konkrete sag.

Samtaleforløbet består af rådgivende og støttende samtaler¹⁷ der bl.a. fokuserer på:

- fordele og ulemper ved at fortsætte den nuværende adfærd
- fremtidsperspektiver
- at volden påvirker voldsudøverens børn, og at voldsudøveren skal tage ansvar for dette
- voldsudøverens evt. egne oplevelser med at have været udsat for og/eller vidne til vold i barndommen

Psykologen, som varetager rådgivningen, vurderer, at en del voldsudøvere får tilstrækkeligt udbytte af samtalerne i Interventionscentret til at holde op med at udøve vold. Denne gruppe opfordres til at kontakte Interventionscentret eller DMV, hvis de får behov for det på et senere tidspunkt. Andre viderehenvises til andre støttemuligheder, som fx DMV eller kommunal familierådgivning.

En tredje gruppe af voldsudøvere ønsker ikke viderehenvielse efter de fem samtaler, selv om de af psykologen vurderes at have brug for yderligere hjælp. Hvis en voldsudøver fra denne gruppe har børn, beder psykologen om lov til at ringe til voldsudøverens kommunale familierådgiver for at fortælle, at han/hun stopper rådgivningsforløbet, hvilket der som oftest gives lov til. Psykologen sender også en underretning på voldsudøverens barn eller børn, hvis hun stadig er bekymret for dem. Hvis voldsudøveren ikke har børn, beder psykologen om lov til at kontakte hans/hendes læge for at orientere om situationen.

Det samlede antal voldsudøvere i Interventionscentret er 107 (se figur 1, side 23). Heraf er 39 blevet viderehenvist til andre støtte foranstaltninger, hvilket er godt en tredjedel (36 %). **Tabel 10** viser hvilke støtteforanstaltninger, voldsudøverne viderehenvises til, eller som der har været samarbejde med, i forbindelse med rådgivningsforløbet. Den største andel af de viderehenviste voldsudøvere henvises til DMV. Interventionscentret gør opmærksom på, at DMV kan have svært ved at følge med efterspørgslen på behandling, og at ventetid på behandling medfører risiko for, at voldsudøveren beslutter ikke at benytte sig af tilbuddet.

---

¹⁷ Se også kapitel 5 om Interventionscentrets metoder.

Tabel 10: Voldsudøvere fordelt på støtteforanstaltninger, som de er henvist til af Interventionscentret, eller som centret har samarbejdet med om deres sag

Støtteforanstaltning	Andel/antal
Dialog Mod Vold	44 % (17)
Familierådgivning i kommunen	36 % (14)
Mandecentret Aarhus	21 % (8)
Psykiatrisk hospital	10 % (4)
Alkoholrådgivning	5 % (2)
Andet	10 % (4)
Total	100 %

Anm. n=39 Procentsatserne summer ikke til 100 %, da der i nogle tilfælde har været henvisninger af/samarbejde om enkelte brugere med flere forskellige støtteforanstaltninger.

4.2.2 Den voldsudsattes forløb og viderehenvisning

Voldsudsatte, som visiteres til Interventionscentret, kan forvente at få tid til første samtale inden for tre uger. De voldsudsatte tilbydes mellem tre og fem samtaler, som har som formål, at de bliver klar til at skabe en forandring i deres liv, som skal forebygge, at de igen udsættes for partnervold.

Samtaleforløbet er vejledende og støttende¹⁸ og har bl.a. fokus på:

- at skabe bevidsthed om, hvad der sker i den voldsudsattes liv, så hun/han kan tage ansvar for det
- at skabe bevidsthed om voldens konsekvenser for den voldsudsattes børn
- at skabe bevidsthed om, hvad et normalt parforhold uden vold indebærer, fordi grænserne for normalitet er rykket
- at forebygge ny vold ved at hjælpe den voldsudsatte til at se muligheder for at bryde med et liv med vold

Interventionscentret oplyser, at rådgiveren og den voldsudsatte i fællesskab vurderer, om den voldsudsatte har brug for yderligere hjælp efter rådgivningsforløbet. I nogle tilfælde vurderer de voldsudsatte, at de får tilstrækkelig hjælp i Interventionscentret til at kunne komme videre på egen hånd, mens andre ønsker yderligere hjælp.

Det samlede antal voldsudsatte i Interventionscentret er 212 (se figur 1, side 23). Heraf er 94 blevet viderehenvist til andre støtteforanstaltninger, hvilket svarer til knap halvdelen (44 %). **Tabel 11** viser hvilke støtteforanstaltninger, de voldsudsatte viderehenvises til, eller

¹⁸ Se også kapitel 5 om Interventionscentrets metoder.

som der har været samarbejde med, i forbindelse med de voldsudsattes sag. De voldsudsatte, som der ikke har været samarbejde om/henvisning af til andre tilbud, er i nogle tilfælde allerede i kontakt med et tilbud, som fx kommunen, og indgår derfor ikke i gruppen, som er vist i tabel 11.

Tabel 11 viser også, at de voldsudsatte henvises til en lang række forskellige tilbud. Heraf udgøres den største gruppe af brugere, som viderehenvises til psykologhjælp. Psykologhjælpen finansieres af SpiesFonden og administreres af LOKK. Interventionscentret vurderer, at behovet for psykologhjælp er større end tilbuddets kapacitet.

Tabel 11: Voldsudsatte fordelt på støtteforanstaltninger, som de er henvist til af Interventionscentret, eller som centret har samarbejdet med om deres sag

Støtteforanstaltning	Andel/antal
Psykolog	34 % (32)
Kommunale tilbud	24 % (23)
Aftale med politiet	13 % (12)
Krisecenter	12 % (11)
Samtalegruppe, Randers Krisecenter	7 % (7)
Dialog Mod Vold	4 % (4)
Andet, herunder bl.a. Statsforvaltningen, alkoholrådgivning, Mødrehjælpen og psykiatrisk hospital	27 % (25)
Total	100 %

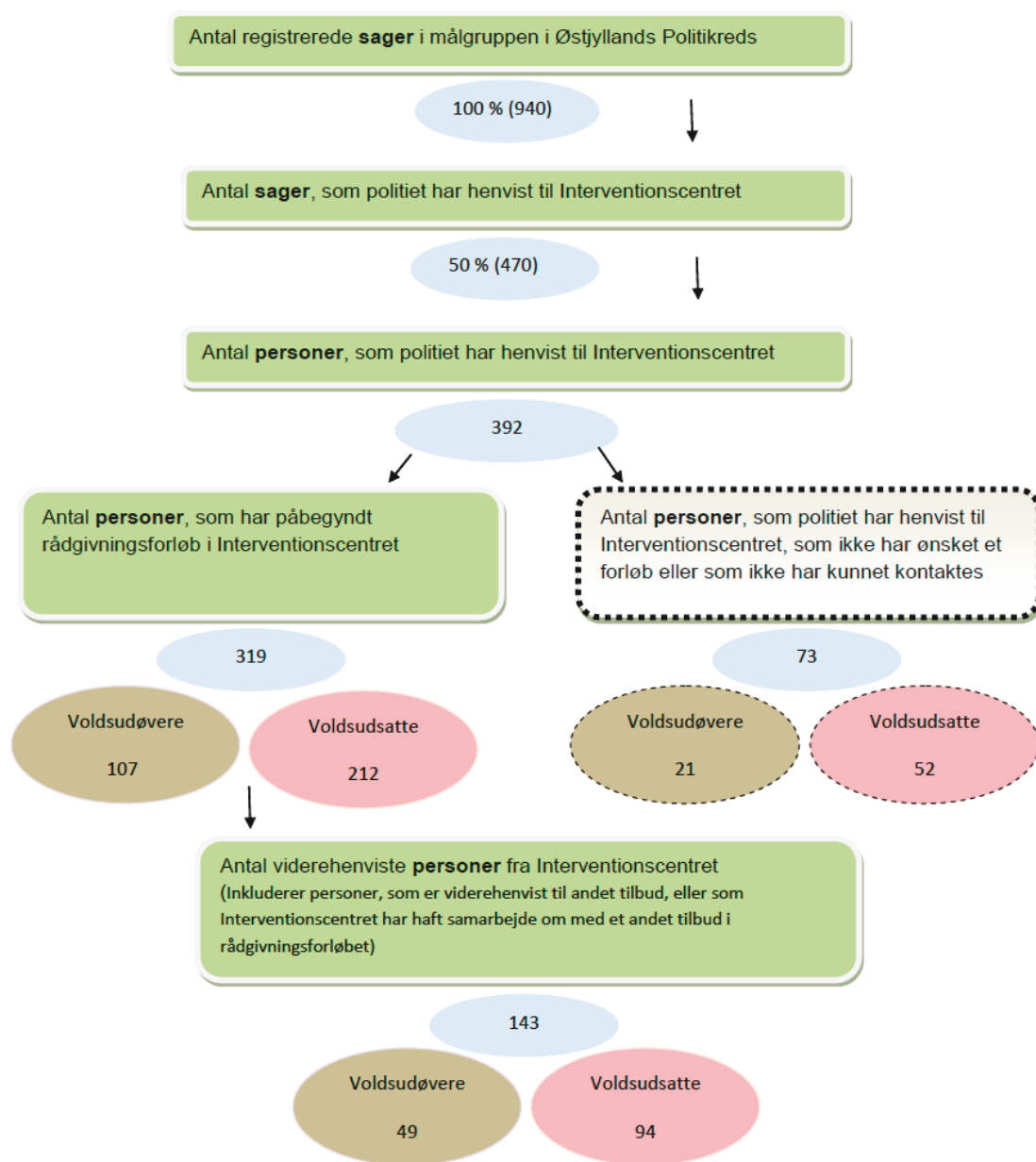
Anm. n=94 Procentsatserne summer ikke til 100 %, da der i nogle tilfælde har været henvisninger af/samarbejde om enkelte brugere med flere forskellige støtteforanstaltninger.

4.3 Antallet af borgere i Interventionscentret

Interventionscentret har siden sin åbning 1. januar 2013 ydet rådgivning til 107 personer, der har udøvet vold, og 212 personer, der har været udsat for vold, i alt 319 unikke personer. Hvis en person vender tilbage til Interventionscentret efter afsluttet forløb, registreres personen under sit oprindelige sagsnummer, og den enkelte person tælles derfor kun én gang.

Figur 1 illustrerer hvordan målgruppens antal har udviklet sig fra 940 personer, som politiet har registreret som involverede i husspektakler, til 143 personer, som er blevet henvist til andre støtteforanstaltninger af Interventionscentret efter et forløb i Interventionscentret.

Figur 1: Oversigt over sager i Østjyllands Politikreds og personer henvist til Interventionscentret i perioden 1.1. 2013 til 1.9.2014

Anm. Politiet opgør antal sager, dvs. at samme person kan udgøre flere sager. Interventionscentret tæller individuelle personer.

4.4 Samarbejde med andre interessenter

4.4.1 Samarbejde med politiet

Østjyllands Politikreds indgår som en central aktør i Interventionscentrets indsats, idet politiet er ansvarlig for opsporing og visitation til centret. Interventionscentret og politiet vurderer, at deres samarbejde fungerer meget tilfredsstillende, og at ledelsen i politikredsen bakker stærkt op om indsatsen.

Politiet vurderer, at samarbejdet om Interventionscentret har styrket politikredsens opmærksomhed på dels partnervold som problemstilling, dels politiets underretningsforpligtelse vedr. børn, der lever med vold i familien. Ledelsens og de enkelte politibetjentes motivation for at gribe ind ved partnervold styrkes af, at Interventionscentret har givet dem en ny mulighed for at handle på sagerne.

Interventionscentret har besøgt underretningsenheden samt alle tre lokalpolitiafdelinger i Østjyllands Politikreds for at informere om indsatsen. Centrets medarbejdere fremhæver, at det er vigtigt fortsat at holde politiet informeret om projektets resultater og dermed bidrage til politiets motivation for at prioritere sager om husspektakler og partnervold i deres arbejde.

4.4.2 Samarbejde med kommunerne

Interventionscentret har informeret de syv kommuner i politikredsen om centrets indsats på et samarbejds møde med underretningssenhederne fra seks af kommunerne, gennem underretning af flere socialchefer og ved flere skriftlige orienteringer om Interventionscentret. Interventionscentret beskriver generelt samarbejdet med kommunerne om både de voldsudsattes, voldsudøvernes og deres børns sager som godt og hyppigt. En af kommunerne har bedt Interventionscentret om at anbefale specifikke tiltag til børnene i forbindelse med underretninger og følger ofte anbefalingerne. Nogle kommuner beder også om at kunne henvise borgere til Interventionscentret, hvilket på nuværende tidspunkt ikke er muligt, fordi alle brugere henvises gennem politiet.

Centret vurderer dog, at børnene ofte ikke får hjælp og støtte hurtigt nok i kommunerne efter en underretning, og at kommunerne ofte ikke har den nødvendige faglige viden for at kunne yde den rette hjælp.

77 % (63) af voldsudøvere og 71 % (123) af de voldsudsatte¹⁹ i Interventionscentret har egne børn og/eller stedbørn under 18 år. Politiet foretager underretninger på børn af de voldsudsatte og voldsudøvere i forbindelse med visitation til Interventionscentret. Interventionscentret følger op på, om politiet har foretaget de nødvendige underretninger, og underretter selv, hvis det ikke er tilfældet. Centret underretter også kommunen, hvis de identificerer nye problemstillinger i en sag samt ved afslutningen af rådgivningsforløbet, hvis det vurderes, at forælderen ikke tager imod den nødvendige hjælp.

---

¹⁹ n=82 for voldsudøvere og n=174 for voldsudsatte.

Tablet 12 viser, at ca. to tredjedele af centrets brugere med børn har fået foretaget en eller flere underretninger, mens ca. en tredjedel ikke har. Det vides ikke hvor mange af brugerne, der har kontakt med deres børn, og det kan derfor ikke konkluderes, om flere børn af brugere burde have fået foretaget en underretning.

Interventionscentret oplyser, at der primært har været fokus på underretning på børn, der var til stede under husspektaklerne, og sekundært børn med bopæl på adressen for husspektaklerne, men at politiet har øget sit fokus på de øvrige børn, som kan være påvirket af partnervolden og nu også foretager underretninger på disse børn. Politiet tilkendegiver, at antallet af underretninger i forbindelse med husspektakler er steget med 100 % fra de 11 første måneder af 2012 til de 11 første måneder af 2014, mens antallet af husspektakler er steget med 6 % i samme periode²⁰. Politiet tilskriver denne udvikling en øget opmærksomhed på underretning som følge af samarbejdet med Interventionscentret.

Tablet 12: Udøvere og udsatte fra Interventionscentret med børn og/eller stedbørn under 18 år fordelt på, om politiet har foretaget en underretning på et eller flere af deres børn ved visitation til Interventionscentret

	Interventionscentret	
	<i>Personer der er i tilbud for voldsudøvere</i>	<i>Personer der er i tilbud for voldsudsatte</i>
Underretning foretaget	70 % (44)	63 % (78)
Underretning ikke foretaget	30 % (19)	37 % (45)
Total	100 % (63)	100 % (123)

Anm. Der er ikke signifikant forskel på, om der er foretaget underretning blandt personer i tilbud for hhv. voldsudsatte og voldsudøvere på Interventionscentret (P=0,38).

4.4.3 Samarbejde med øvrige interessenter

Samarbejdet med øvrige interessenter foregår primært i forbindelse med viderehenvielse eller kontakt vedr. en konkret sag i løbet af et rådgivningsforløb. Interventionscentret har derudover holdt oplæg om centret for skadestuepersonale i Aarhus og Randers og har modtaget besøg fra Bispebjerg Hospital.

Medarbejderne tilkendegiver, at et samarbejde med faste kontaktpersoner hos de organisationer, som der viderehenvielse til, kunne lette kontakten og styrke det faglige

²⁰ Antallet af underretninger er steget fra 145 i 2012 til 291 i 2014. Antallet af husspektakler er steget fra 852 i 2012 til 905 i 2014. Der tages forbehold for, at måleperioden i 2012 er 1.1. – 30.11., mens den i 2014 er 1.1. – 13.11.

indhold i såvel centrets som de øvrige organisationers indsats. Medarbejderne fremhæver, at et tættere samarbejde med misbrugsbehandlings-institutioner er ønskværdigt, fordi misbrug udgør en central problemstilling i en del rådgivningsforløb. Et tættere samarbejde ville kunne bidrage til, at personer med misbrugsproblemer, som kommer i kontakt med Interventionscentret, kan henvises til såvel den relevante misbrugsbehandling som den relevante hjælp til voldsproblemet.

4.5 Forslag til udvidelse og forankring af Interventionscentrets aktiviteter

Medarbejdere og ledere i Interventionscentret har identificeret en række behov for yderligere støttemuligheder for deres brugere og har på den baggrund følgende forslag til udvidelse af Interventionscentrets aktiviteter:

- Udarbejdelse af udredning og handleplan for familierne i Interventionscentret i samarbejde med kommunen
- Samtaleforløb for børn, fx af samme karakter som psykologhjælp til børn på krisecenter efter Serviceloven § 109 stk. 5
- Rådgivningstilbud til hjemmeboende børn over 18 år
- Efterværn efter rådgivningsforløb i Interventionscentret
- Gruppeforløb med rådgivning til voldsudsatte kvinder
- Sociale tilbud for voldsudsatte, fx i form af en uformel kaffeklub

Lederne af Interventionscentret foreslår to modeller for forankring af Interventionscentret:

1. at interventionscentre statsfinansieres, forankres i lovgivning og oprettes i hver region
2. at kommunerne betaler for den enkelte borgers forløb i Interventionscentret.

5 Interventionscentrets metoder

5.1 De anvendte metoder

Medarbejderne tilkendegiver, at Interventionscentret arbejder med flere forskellige metoder og ikke har en fælles metodisk tilgang til arbejdet.

De socialfaglige rådgivere i tilbuddet til voldsudsatte arbejder ud fra metoder, som de anvender i deres krisecenterarbejde, primært narrative og kognitive metoder samt

mentaliserings. De to rådgivere har udviklet en fælles tilgang til rådgivning af de voldsudsatte på baggrund af de nævnte metoder.

Psykologen i tilbuddet til voldsudøvere arbejder i nogen grad ud fra DMVs metode til voldsudøverbehandling, som er en kognitiv metode, der også har fokus på mentalisering, og som er udviklet til målgruppen. Desuden anvender psykologen den motiverende samtale.

Politiets medarbejder, der er ansvarlig for at motivere voldsudsatte og voldsudøvere, som politiet har besøgt i forbindelse med husspektakler, og visiterer dem til Interventionscentret, er administrativ medarbejder, ved politiet. Hun har ingen uddannelse inden for socialfaglige metoder men baserer sit arbejde på erfaringer fra sit arbejde ved politiet og menneskelig erfaring. Tilgangen er at være åben, lyttende og ikke fordømmende.

Medarbejderne giver udtryk for, at Interventionscentrets ledere giver dem rammer til selv at bestemme hvilke metoder, de bruger i deres visitation og rådgivning, ud fra en vurdering af hvad der er virkningsfuldt. De socialfaglige rådgivere kan sparre med deres individuelle krisecenterleder om metoder, og psykologen modtager metodesupervision hos DMV, men der er ikke systematisk fokus på metodestringens. Medarbejderne oplyser, at der diskuteres metoder på medarbejdernes gruppemøder men ikke på styregruppemøderne, hvor ledelsen deltager.

Både medarbejdere og ledere tilkendegiver, at de fremover ønsker et større fokus på hvilke metoder, der virker på målgruppen og på enighed om hvilke metoder, der anvendes i centret samt på dokumentation af metodernes resultater.

6 Interventionscentrets resultater

Interventionscentret har målt de voldsudsattes vurderinger af hhv. egen frihed, tryghed og handlemuligheder ift. at håndtere volden og/eller voldstruslerne ved hhv. første og sidste rådgivningssamtale²¹. Voldsudøvernes udvikling er ikke målt²².

Tablet 13 viser, at 14 % af de voldsudsatte vurderer, at de føler sig helt *frie* før rådgivningens begyndelse. Efter rådgivningsforløbet vurderer 76 % af de voldsudsatte, at

---

²¹ Der spørges til oplevelsen af frihed, tryghed og handlemuligheder på det tidspunkt, hvor politiet opsøgte brugeren i forbindelse med husspektakler.

²² Interventionscentret begrundes dette med, at voldsudøvernes vurdering af frihed, tryghed og handlemuligheder i væsentlig grad afhænger af deres erkendelse af, at de har et problem. Derfor vil voldsudøvere ofte score højt på de nævnte parametre ved rådgivningens begyndelse og kan score lavere, når erkendelsen af problemet opstår. Det vil derfor være vanskeligt at udlede rådgivningens virkning af tallene.

de føler sig helt frie. Ændringen i de voldsudsattes vurdering er signifikant. De voldsudsatte vurderer altså i højere grad efter endt rådgivning, at de føler sig frie, end ved rådgivningens begyndelse.

Tablet 13 viser også, at 9 % af de voldsudsatte svarer, at de føler sig helt *trygge* før rådgivningens begyndelse. Efter rådgivningsforløbet svarer 87 % af de voldsudsatte, at de føler sig helt trygge. Ændringen i de voldsudsattes vurdering er signifikant. De voldsudsatte oplever altså i højere grad efter endt rådgivning, at de føler sig trygge, end ved rådgivningens begyndelse.

Endelig viser **table 13**, at 10 % af de voldsudsatte vurderer, at de har mange *handlemuligheder ift. at håndtere volden og/eller voldstruslerne* før rådgivningens begyndelse. Efter rådgivningsforløbet vurderer 88 % af de voldsudsatte, at de har mange handlemuligheder. Ændringen i de voldsudsattes vurdering er signifikant. De voldsudsatte vurderer altså i højere grad efter endt rådgivning, at de har mange handlemuligheder, end ved rådgivningens begyndelse.

Tabel 13: Den voldsudsattes vurdering: Jeg føler mig hhv. helt fri, helt tryk, har mange handlemuligheder ift. vold og/eller trusler om vold.

	Jeg føler mig helt fri		Jeg føler mig helt tryk		Jeg føler, jeg har mange handlemuligheder	
	<i>Før rådgivningen</i>	<i>Efter rådgivningen</i>	<i>Før rådgivningen</i>	<i>Efter rådgivningen</i>	<i>Før rådgivningen</i>	<i>Efter rådgivningen</i>
Enig	14 % (9)	76 % (50)	9 % (6)	87 % (58)	10 % (7)	88 % (59)
Uenig	86 % (57)	24 % (16)	91 % (61)	13 % (9)	90 % (60)	12 % (8)
I alt	100 % (66)	100 % (66)	100 % (67)	100 % (67)	100 % (67)	100 % (67)

Anm. Kun for voldsudsatte, der har svaret på spørgsmålet både ved første samtale og efter afsluttet rådgivningsforløb. McNamaratest: P=0,0001, 2-sided

En mindre gruppe af de voldsudsatte i Interventionscentret (17 personer) har vurderet egen frihed og tryghed samt egne handlemuligheder tre gange: ved rådgivningens begyndelse, ved rådgivningens afslutning og 4-6 måneder efter rådgivningens afslutning. For alle tre parametre gælder det, at de voldsudsatte har opnået en signifikant forbedring mellem rådgivningens begyndelse og rådgivningens afslutning²³. Det gælder også for alle tre parametre, at der er sket en positiv udvikling mellem målingen ved rådgivningens afslutning og målingen 4-6 måneder efter afslutning, men at tendensen ikke er signifikant²⁴.

7 Interventionscentrets økonomi

Interventionscentret har modtaget kr. 2.909.635 kr. ekskl. moms i støtte fra Satspuljen over en toårig periode til implementering af projektet. Derudover har Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold i september 2014 givet Interventionscentret tilsagn om et tilskud på kr. 727.409,50 til fortsættelse af Interventionscentrets aktiviteter indtil 30. april 2015²⁵.

Tabel 14 viser, at de gennemsnitlige omkostninger for hvert af de 319 forløb, der er påbegyndt i Interventionscentret, er **kr. 8.073**²⁶. Heri er inkluderet alle omkostninger i centrets drift²⁷ og aktiviteter, herunder omkostninger forbundet med at kontakte voldsudsatte og voldsudøvere, som er visiteret til tilbuddet af politiet, men som ikke påbegynder et forløb.

Tabel 14: Interventionscentrets omkostninger pr. påbegyndt forløb fordelt på løn, administration og øvrige omkostninger

	Pr. påbegyndt forløb
Løn	Kr. 6.322
Administration	Kr. 831
Øvrige omkostninger	Kr. 919
I alt	Kr. 8.073

²³ P= hhv. 0,04, 0,0001 og 0,0001.

²⁴ P= hhv. 0,687, 0,250 og 1,0.

²⁵ Tilsagn om yderligere midler skyldes, at Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold har konstateret en divergens mellem udbetaling til og kontrakt med Interventionscentret henført til moms.

²⁶ Tallet er beregnet på baggrund af Interventionscentrets regnskab for 2013.

²⁷ Ekskl. brug af lokaler, som finansieres af hhv. DMV og Randers Krisecenter.

8 Litteraturliste

- Barlach, Lise og Kirstina Stenager (2014) *Årsstatistik 2013 Kvinder og børn på krisecenter*. Socialstyrelsen.
- Barlach, Lise og Kirstina Stenager (2013) *Årsstatistik 2012. Mænd på mandecenter og mandekrisecenter*. Socialstyrelsen.
- Barlach, Lise (2009): *LOKK voksenstatistik 2008. Kvinder på krisecenter*. Servicestyrelsen.
- Barlach, Lise (2008): *LOKK voksenstatistik 2007. Kvinder på krisecenter*. Servicestyrelsen.
- Folketinget (2004): *Forslag til lov om bortvisning og beføjelse til at meddele tilhold m.v.* Fremsat 31. marts.
- Helweg-Larsen, Karin (2012): *Vold i nære relationer. Omfanget, karakteren og udviklingen samt indsatsen mod partnervold blandt kvinder og mænd – 2010*. Statens Institut for Folkesundhed i samarbejde med Ministeriet for Ligestilling og Kirke.
- Hensen, Per (2007): *Vold i familien i Danmark*. Askovgården.
- Reinicke, Kenneth (2012): *Drenge og mænd i krise? Perspektiver og indsatsområder*. Hans Reitzels Forlag.
- Schacke, Janne (2009): *Voldsramte kvinders arbejdsliv: En undersøgelse af sammenhængen mellem partnervold og marginalisering på arbejdsmarkedet*. Servicestyrelsen.
- Socialstyrelsen (2012): *Vidensdeklaration. Socialstyrelsens Vidensdeklaration af sociale indsatser og metoder*. Socialstyrelsen.
- Statens Institut for Folkesundhed (2012): *Vold i nære relationer. Omfang, karakter, udvikling og indsats i Danmark*. Statens Institut for Folkesundhed.
- Stevenson, Gráinne, Kirstina Stenager og Lise Barlach (2011): *Behandling af mænd der udøver vold. Evaluering af fire projekter*. Socialstyrelsen.

9 Bilag

Bilag 1: Undersøgelsens metoder

Metode

Data til undersøgelsen er både kvantitative og kvalitative. Kvantitative data er indsamlet af Interventionscentret og formidlet i centrets statusnotater til Socialstyrelsen. Kvalitative data stammer fra centrets statusnotater samt interviews med centrets medarbejdere og ledelse samt politiet i august og september 2014.

Respondenter

Interview med medarbejdere:

- Allan Aarslev, politikommissær ved Østjyllands Politi
- Hanne Willemoes, leder af Randers Krisecenter
- Inge-Lise Allentoft, leder af Aarhus Krisecenter
- Lise Lotte Pscheid, rådgiver i Interventionscentret
- Pia Nielsen, rådgiver i Interventionscentret
- Maria Jensen, psykolog i Interventionscentret

Interview med medarbejdere om metoder:

- Lise Lotte Pscheid, rådgiver i Interventionscentret
- Pia Nielsen, rådgiver i Interventionscentret
- Maria Jensen, psykolog i Interventionscentret
- Maria Søndberg Thorlund, overassistent ved Østjyllands Politi

Interview med ledere:

- Helle Øbo, direktør for Askovgaarden²⁸
- Ditte Wenzel Pedersen, sekretariatsleder i Landsorganisation af Kvindekrisecentre

---

²⁸ Indgår midlertidigt som leder af Interventionscentret, mens DMV ansætter ny direktør.

Bilag 2: Guide til interview med Interventionscentrets medarbejdere og politiet

1. Metoder

Er der skriftligt materiale om forløb, metode, implementering m.v.?

Forløb

- Beskriv kort forløbet fra I første gang hører om den specifikke bruger af tilbuddet, til vedkommende afsluttes i Interventionscentret.
- Er forløbet opdelt i faser? Er det beskrevet skriftligt? Eller på anden måde formuleret?
- Er der afsat et fast antal timer til et forløb? Holder det?
- Har I kontakt med brugeren efter afsluttet forløb?
- Hvor lang tid går der mellem hver samtale?
- Hvornår er en bruger klar til at afslutte sit forløb i Interventionscentret?
- Er disse forhold beskrevet skriftligt/mundtligt?

Målgruppe

- Hvilke problemstillinger behøver brugerne hjælp til?
- Er der andet om målgruppen, som I har lagt mærke til?

Metoder

- Hvilke metoder bruger I? Evt. i hvilke faser?
- Er metoderne beskrevet skriftligt?
- Hvordan besluttet det, hvilke metoder I bruger?

Kvalitetssikring af metoderne

- Hvordan har I lært at bruge metoderne?
- Får I tilbud om kompetenceudvikling/opkvalificering i brug af metoderne?
- Får I faglig støtte/supervision i brug af metoderne?
- Har I diskuteret jeres metoder på et møde/møder? Hvem var med til diskussionen? Hvor ofte diskuterer I metoder? Og med hvilket formål?

Formål med brug af metoderne

- Har I udarbejdet en forandringsteori for jeres metoder? (Defineret, hvad I forventer, at målgruppen skal opnå, gennem at metoderne bruges.)
- Hvad er målsætningen med brug af metoderne over for hhv. voldsudsatte og voldsudøvere?
- Hvad er succeskriteriet for, at brugeren har nået sit mål med forløbet?
- Er målsætningen og succeskriterierne beskrevet skriftligt?

2. Erfaringer

Samarbejde med politiet

- Hvordan fungerer samarbejdet mellem Interventionscentret og politiet?
  - Tilgang til målgruppen
  - Metoder
  - Kommunikation

- Hvordan har projektet påvirket politiets arbejde ift. målgruppen af voldsudsatte og voldsudøvere og deres børn?
  - Organisatorisk
  - Fokus/opmærksomhed (også på underretninger)
  - Metode/tilgang

Samarbejde med kommunerne

- Hvordan fungerer samarbejdet med kommunerne i politikredsen om målgruppen?
  - Voksenområdet
  - Børneområdet
- Har I samarbejdet med andre organisationer/instanser? Hvordan fungerer det?

Gevinster og udfordringer

- Hvad har været de store gevinster ved projektet?
- Hvad har været de største udfordringer?

Fremtidige planer og muligheder

- Hvis I fik mulighed for at udvide projektets aktiviteter, hvad ville I så sætte i gang?
- Hvordan kan indsatsen fortsætte/forankres den dag, hvor projektet ikke længere får midler fra ministeriet?

Bilag 3: Guide til interview med ledere af Interventionscentret

Ledelsen af Interventionscentret

Beskriv jeres rolle som ledere af Interventionscentret

- Medarbejdere
- Økonomisk
- Samarbejdspartnere
- Strategisk

Faggrupper – personale

- Hvilke formelle krav stiller I til jeres ansatte?
- Mangler I nogle kompetencer?

Samarbejde med andre organisationer

- Hvordan fungerer samarbejdet mellem Interventionscentret og politiet?
- Hvordan fungerer samarbejdet med kommunerne i politikredsen om målgruppen?
  - Voksenområdet
  - Børneområdet
- Har I samarbejde med andre organisationer/instanser? Hvordan fungerer det?

Erfaringer med tilbuddet

- Hvad har været de store gevinster ved projektet?
- Hvad har været de største udfordringer?
- Er der noget, der skal rettes til?
- Hvis I fik mulighed for at udvide projektets aktiviteter, hvad ville I så sætte i gang?
- Hvordan kan indsatsen fortsætte/forankres, hvis I en dag ikke længere får midler fra Ministeriet?

Skriftligt materiale om tilbuddet

- Hvad findes der af skriftligt materiale om tilbuddet?
- Beskrivelse af metode, succeskriterier, formål med tilbuddet